

Motion till riksdagen 2024/25:1501

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Biologiska smittor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning kring hur Sveriges försvarsförmåga kan förstärkas gällande biologiska smittor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett område som placeras högt på agendan internationellt är vikten av att följa området biologiskt försvar. Stater och terrororganisationer har länge intresserat sig för att kontrollera sjukdomar till att bli massförstörelsevapen. År 2001 ägde en mycket uppmärksam dödlig attack rum med biologiska vapen när mjältbrandsbrev skickades runt till flera makthavare i USA. Efter det började flera länder oroa sig på nytt och nya biologiska försvarslabb har byggts upp över hela världen. Fenomenet med att skicka pulverbrev som kunde ha varit samhällsfarliga har även förekommit i Sverige, men de har lyckligtvis inte innehållit smittsamma ämnen.

Det är av stor vikt att Sverige ligger i framkant med en modern och hållbar förmåga på bioförsvarsområdet. Det kan handla om beredskapsanskaffning för att kunna möta eventuella kommande hot i form av smittor som används i biologisk krigföring men också om utbyggd säkerhetsanalytisk förmåga. Exempelvis Norge men även andra länder i Europa och omvärlden har uppmärksammat vikten av att bygga beredskap mot exempelvis olika typer av smittor. Sverige har i dag Totalförsvarets skyddscentrum, SkyddC, i Umeå som arbetar för att ge Försvarsmaktens övriga insatsorganisation bästa möjliga förutsättningar att lösa sina uppgifter även om de utsätts för CBRN-vapen. Det är bra men förmågan behöver fortsätta att utvecklas. Omvärldsutvecklingen och de ökade terrorhoten kräver att Sverige behöver ett starkare skydd och försvar. Att stärka skyddet handlar om att ge goda förutsättningar för dem som arbetar inom försvaret, polisen och räddningstjänsten, att första linjens personal har relevant utrustning och utbildning och att de själva är skyddade mot olika potentiella angrepp.

Linjen mellan offensiva och defensiva biologiska vapenprogram är dock tunn. Att det finns flera laboratorier ökar också risken för att olika former av biologiska vapen kan spridas och hamna i fel händer. Hoten mot samhället är komplexa och Sverige måste vara i framkant och stå rustat för att kunna hantera alla möjliga situationer. CBRNE-händelser och cyberfrågorna är några exempel där mer kan göras. Internationellt och på EU-nivå finns en ökad medvetenhet om vad smittsamma sjukdomar, exempelvis smittkoppor, apkoppor och ebola, kan innebära som potentiella hot mot samhället.

Marléne Lund Kopparklint (M)